

Bryssel den 16 december 2024
(OR. en)

16175/24

COTER 237
COPS 640
RELEX 1506
CT 126

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	16173/24
Ärende:	Rådets slutsatser om förstärkning av de externa och interna förbindelserna i kampen mot terrorism och våldsam extremism

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om förstärkning av de externa och interna förbindelserna i kampen mot terrorism och våldsam extremism, som godkändes av rådet vid mötet den 16 december 2024.

Rådets slutsatser om förstärkning av de externa och interna förbindelserna i kampen mot terrorism och våldsam extremism**Inledning**

1. Rådet understryker att terrorism och våldsam extremism, i alla former och oavsett ursprung, fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot Europeiska unionens och dess medlemsstaters säkerhet. I linje med den strategiska kompassen för säkerhet och försvar från 2022, som godkänts av Europeiska rådet, kommissionens strategi för säkerhetsunionen från 2020 samt agendan för terrorismbekämpning för EU, bekräftar rådet sin orubbliga beslutsamhet att skydda EU-medborgarna mot sådana hot, stödja och skydda offren för terrorism och hjälpa partnerländerna att fortsätta att förebygga och bekämpa terrorism och våldsam extremism. Rådet bekräftar sina grundläggande värden och principer, som är förankrade i internationell rätt, särskilt internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt, och bekräftar vidare att den enda hållbara reaktionen på terrorism och våldsam extremism är en reaktion som bygger på demokrati, rättsstatsprincipen, öppenhet, ansvarsskyldighet och jämställdhetsintegrering. Det upprepar att dessa grundläggande värden och principer fortfarande utgör hörnstenen i EU:s och dess medlemsstaters engagemang i fråga om terrorismbekämpning samt förebyggande och bekämpning av våldsam extremism.

2. Rådet betonar att de bedömningar och åtaganden som gjordes i rådets slutsatser av den 20 juni 2022 om hantering av den externa dimensionen av ett ständigt föränderligt hot med koppling till terrorism eller våldsbejakande extremism alltjämt är giltiga. Tillsammans med rådets tidigare slutsatser av den 15 juni 2020, den 19 juni 2017 och den 9 februari 2015 utgör de en sund och konsekvent politisk ram för ett ambitiöst europeiskt engagemang på den globala arenan på området terrorismbekämpning samt förebyggande och bekämpning av våldsam extremism. Rådet noterar att denna ram kompletterar EU:s och medlemsstaternas politik för de inre aspekterna av terrorismbekämpning, vilket särskilt anges i rådets slutsatser av den 9 juni 2022 om att skydda européerna mot terrorism och rådets slutsatser av den 12 december 2024 om framtida prioriteringar för att stärka Europeiska unionens och dess medlemsstaters gemensamma insatser för terrorismbekämpning.
3. Med hänvisning till rådets slutsatser av den 9–10 juni 2011 om stärkande av kopplingar mellan inre och yttre aspekter av terrorismbekämpning noterar rådet att hotet från terrorism och våldsam extremism sedan dess har blivit alltmer diversifierat och fragmenterat och ständigt omformas av externa och interna faktorer. EU och dess medlemsstater har avsevärt utvidgat och stärkt de verktyg som står till deras förfogande för att hantera detta ständigt föränderliga hot. Med föreliggande slutsatser strävar rådet efter att bidra till en övergripande EU-politik för terrorismbekämpning samt förebyggande och bekämpning av våldsam extremism som gör det möjligt att hantera de externa och interna aspekterna av terrorism och våldsam extremism på ett samordnat och effektivt sätt genom att maximera synergieffekter och uppnå effektivast möjliga resursanvändning.

Ett ständigt föränderligt hot med koppling till terrorism och våldsam extremism

4. Rådet upprepar att hotet från terrorism och våldsam extremism ständigt förändras och har både direkta och indirekta konsekvenser för EU:s och dess medborgares säkerhet. Daish, al-Qaida och deras anhängare är fortfarande det mest framträdande terroristhotet, både i EU och i resten av världen. Rådet noterar särskilt med stor oro framväxten av Islamiska staten i Khorasanprovinsen (ISKP), med bas i Afghanistan och närvaro i angränsande områden, inbegripet Centralasien, och dess allt större förmåga att inspirera till och genomföra externa operationer, även i Europa. Dessutom ökar terroristhotet i Afrika, där Daish, al-Qaida, deras anhängare och andra icke-statliga aktörer utnyttjar lokala konflikter och social, politisk och ekonomisk sårbarhet. Det försämrade säkerhetsläget i Sahel, med spridningseffekter till kuststaterna i Västafrika och potentiellt till Nordafrika, är särskilt oroande. Andra regioner på kontinenten, såsom Afrikas horn, Centralafrika och Moçambique, utsätts fortsatt för allt fler angrepp mot civila och religiösa minoriteter. Rådet står fast vid sitt orubbliga engagemang för att bekämpa terrorism i Irak och Syrien och för det arbete som utförs av den globala koalitionen mot Daish. Den pågående övergångsfasen av *Operation Inherent Resolve* bör användas för att upprätthålla och stärka koalitionen resultat och förhindra att Daish återuppstår.
5. Rådet framhåller sin oro över att den pågående krisen i Mellanöstern driver på polariseringen och därmed ökar radikaliserings och hotet från terrorism och våldsam extremism i hela världen. I detta sammanhang noterar rådet med stor oro att terroristgrupper och våldsamma extremistgrupper utnyttjar konflikten för att nå en ny publik, mobilisera medel, radikalisera sina anhängare och uppvigla till våld.

6. Rådet fördömer ånyo med kraft Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som utgör en uppenbar kränkning av FN-stadgan. Denna aggression och dess konsekvenser kan också utnyttjas av terroristgrupper och våldsamma extremistgrupper och kommer att få långsiktiga säkerhetskonskvenser långt bortom konfliktens geografiska gränser.
7. Rådet betonar att det hot som härrör från våldsam högerextremism och terrorism ökar och att de växande transnationella förbindelserna mellan våldsamma högerextremistiska grupper och personer utgör en betydande utmaning. Rådet noterar dessutom med oro ökningen av våldsamma systemfientliga extremiströrelser.
8. Rådet erinrar om att terrorister och våldsamma extremister fortsätter att utnyttja kommunikationsmedel och annan teknik som sträcker sig över gränserna, bland annat i finansierings-, propaganda- och radikaliserings syfte. Vidare uttrycker rådet oro över olämplig utländsk finansiering från utländska aktörer som påverkar det civila samhället och religiösa organisationer inom EU och på global nivå.

Stärka kopplingarna mellan de externa och interna aspekterna av EU:s insatser mot terrorism

9. Rådet betonar att terrorism och våldsam extremism måste hanteras genom en konsekvent strategi som aktivt integrerar EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och insatser på området för rättsliga och inrikes frågor. Med utgångspunkt i medlemsstaternas och EU-institutionernas framgångsrika arbete med terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism bekräftar rådet sitt åtagande att ytterligare stärka synergieffekter och samtidigt undvika dubblering av olika roller och uppgifter.
10. Rådet framhåller värdet av att främja en gemensam förståelse av de utmaningar som utgör grunden för effektiva politiska insatser. I detta avseende erkänner rådet den viktiga rollen för EU:s underrättelse- och lägescentral, som fortsätter att stödja EU med underrättelsestyrda lägesanalyser från medlemsstaterna om aktuella och potentiella hot med koppling till terrorism och våldsam extremism och även bidrar till en EU-omfattande förståelse av kopplingarna mellan de externa och interna aspekterna av terrorism och våldsam extremism.

11. Rådet uppmanar EU:s samordnare för kampen mot terrorism, kommissionen och den höga representanten, biträdda av Europeiska utrikestjänsten, att i överensstämmelse med sina institutionella befogenheter göra följande:
- **Säkerställa att EU:s politik, lagstiftning och verktyg för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsamt extremism förblir strategiskt samstämmiga** och anpassade till den föränderliga karaktären hos hotet från terrorism och våldsamt extremism. I detta hänseende ser rådet fram emot den nya agenda för förebyggande och bekämpning av terrorism och våldsamt extremism som tillkännagetts av den tillträdande kommissionen.
 - **Stärka EU:s multilaterala engagemang för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsamt extremism och anpassa det till EU:s prioriteringar för den inre säkerheten.** Prioriterade områden omfattar bekämpning av finansiering av terrorism, säkerställande av gränssäkerhet, åtgärder mot olaglig handel – särskilt med skjutvapen – och förebyggande och motverkande av våldsamt extremistiskt innehåll online samt uppbyggnad och förstärkning av kritisk infrastruktur och skydd av offentliga platser mot terroristattacker. Rådet erkänner behovet av övergripande samordning mellan internationella initiativ men understryker vikten av att samarbeta om terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsamt extremism med FN, Europarådet, OSSE, den globala koalitionen mot Daish, Nato, det globala forumet för terrorismbekämpning och de institut som forumet gett inspiration till (Hedayah-centrumet, Internationella institutet för rättvisa och rättsstatlighet, den globala fonden för samhällsengagemang och motståndskraft), arbetsgruppen för finansiella åtgärder, G7 och relevanta regionala organisationer samt i förekommande fall med den privata sektorn, såsom inom ramen för det globala internetforumet för terrorismbekämpning och Christchurch-uppmaningen.

- **Intensifiera samarbetet om terrorismbekämpning med tredjeländer som är viktiga för EU:s säkerhet**, bland annat genom att i högre grad involvera EU:s byråer för rättsliga och inrikes frågor. Särskild uppmärksamhet bör ägnas EU:s kandidatländer och våra grannländer i öster och söder. I detta sammanhang utgör översynen av den gemensamma handlingsplanen för terrorismbekämpning på västra Balkan ett unikt tillfälle att utvärdera samarbetet mellan EU och västra Balkan om terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism. Detta samarbete bör intensifieras, med beaktande av de särskilda behoven hos våra partner på västra Balkan. Samarbetet med det södra grannskapet och Afrikaledda initiativ är fortfarande av yttersta vikt. När det gäller det växande hotet från ISKP erkänner rådet betydelsen av EU:s centralasiatiska partner som nyckelaktörer i insatserna för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism i regionen. Rådet betonar också vikten av fortsatt samarbete med de sydostasiatiska partnerna i fråga om terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism.

12. Rådet bekräftar det mandat för EU:s samordnare för kampen mot terrorism som fastställts av Europeiska rådet och uppmanar samordnaren att fortsätta att göra följande:

- **Främja en övergripande strategi genom att stärka kopplingarna mellan externa och interna insatser för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism**, med stöd av den höga representanten och kommissionen, och säkerställa att arbetet med terrorismbekämpning inom unionen samordnas.
- **Regelbundet rapportera till rådet om framstegen med och effektiviteten hos initiativ för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism** med externa och interna dimensioner och lägga fram relevanta politiska rekommendationer för rådet.
- **Följa upp genomförandet av rådsslutsatser om kampen mot terrorism och våldsam extremism.**
- **Stärka förbindelserna mellan unionen och tredjeländer i fråga om terrorismbekämpning** och säkerställa samstämmighet mellan EU:s yttre och interna åtgärder för terrorismbekämpning, samtidigt som medlemsstaternas, kommissionens och den höga representantens ståndpunkter beaktas fullt ut.

13. Rådet uppmanar den höga representanten att med bistånd av utrikestjänsten och i förekommande fall med stöd av kommissionen och EU:s samordnare för kampen mot terrorism göra följande:
- **Fortsätta att investera i handlingsinriktade EU-dialoger och EU-samråd om terrorismbekämpning med tredjeländer och multilaterala organisationer** och säkerställa att de ger konkreta resultat i frågor som påverkar EU:s yttre och inre säkerhet. Det är av största vikt att man upprätthåller och ökar komplementariteten med EU:s dialoger om rättsliga och inrikes frågor. Genom att involvera medlemsstaterna i förberedelserna inför och uppföljningen av dialoger och samråd om terrorismbekämpning åstadkommer man en mer sammanhållen och konsekvent extern EU-politik för terrorismbekämpning. Ett exempel på detta är deltagandet av ordföranden för arbetsgruppen mot terrorism (internationella aspekter) i EU:s dialoger om terrorismbekämpning.
 - **Utnyttja den fulla potentialen hos EU:s nätverk för terrorismbekämpnings- och säkerhetsexperter**, som har visat sig vara en central del av EU:s och dess medlemsstaters verktygslåda för terrorismbekämpning och ett viktigt instrument till stöd för utvecklingen av och åtgärder inom EU:s politik för terrorismbekämpning. Nätverket bör fortsätta att kartlägga sådan utveckling som får konsekvenser för EU:s inre säkerhet samt bidra till EU:s programplanering för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism. Mot bakgrund av de föränderliga terroristhoten måste nätverket gå i spetsen för insatserna för att bekämpa terrorism och våldsam extremism och föra täta diskussioner med medlemsstaterna, både lokalt och på arbetsgruppsnivå. Den höga representanten kommer regelbundet att dela med sig till medlemsstaternas myndigheter av information som har samlats in av nätverket, bland annat genom att dela med sig av expertrapporter.
 - **Främja synergier mellan verksamheten vid GSFP-uppdragen och GSFP-insatserna, relevanta EU-delegationer, EU:s terrorismbekämpnings- och säkerhetsexperter och EU-finansierade projekt för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism.**

- **Fullt ut utnyttja EU:s medlemskap i och nuvarande mandat som medordförande för det globala forumet för terrorismbekämpning** för att stödja utarbetandet av god praxis och riktlinjer för hanteringen av befintliga, framväxande och föränderliga säkerhetsutmaningar i linje med forumets strategiska vision för det kommande årtiondet, särskilt för att stödja praktiska verktyg för kapacitetsuppbyggnad när det gäller bekämpning av terrorism och våldsam extremism i samband med hot som kräver en övergripande strategi med särskilt fokus på den afrikanska kontinenten. Dessa åtgärder bör genomföras i synergi med andra befintliga format som används i kampen mot terrorism och våldsam extremism.

14. Rådet uppmanar kommissionen att göra följande:

- **Främja ett lämpligt utbyte av information om terrorism och våldsam extremism mellan EU:s byråer för rättsliga och inrikes frågor och betrodda partner**, inom ramen för deras respektive mandat, samtidigt som medlemsstaterna hålls informerade.
- **Tillhandahålla årliga genomgångar om EU-finansierade projekt för kapacitetsuppbyggnad på området för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism** för att säkerställa att EU-medel används effektivt, undvika dubbelarbete eller finansieringsluckor samt underlätta medlemsstaternas bidrag och deltagande. Rådet uppmanar EU och dess medlemsstater att vidta åtgärder som syftar till att öka deras enskilda och gemensamma kapacitet samt partnerländernas kapacitet att ta itu med terrorism och våldsam extremism. I detta sammanhang välkomnar rådet lanseringen av EU:s kunskapsnav om förebyggande av radikaliserings, som kommer att stärka EU:s bistånd till medlemsstaterna och till prioriterade tredjeländer i deras insatser för att förebygga och motverka radikaliserings och våldsam extremism i alla dess former.
- **Följa upp de framgångsrika förhandlingarna om den reviderade alleuropeiska rättsliga definitionen av terroristbrott** för Europarådets konvention om förebyggande av terrorism, som bör bidra till ökad rättssäkerhet och inspirera till ytterligare internationell normutveckling i full överensstämmelse med Europeiska unionens lagstiftning.

15. Rådet framhåller värdet av nationella samordningsinsatser mellan ministerier och byråer med ansvar för de externa och interna aspekterna av terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism och uppmanar medlemsstaterna att göra följande:
- Bidra till samordnade och enhetliga EU-åtgärder för terrorismbekämpning genom att utbyta information om egna strategier inom rådets relevanta förberedande organ. Detta inbegriper, när så är lämpligt, information om deras bilaterala dialoger om terrorismbekämpning med tredjeländer och multilaterala organisationer.
 - I god tid ge politisk vägledning för EU:s bilaterala och multilaterala engagemang i kampen mot terrorism och fullt ut samarbeta med den höga representanten för att förbereda och följa upp EU:s dialoger om terrorismbekämpning.
 - Öka effektiviteten i och samordningen av EU:s programplanering för terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism genom att utbyta information om sina egna projekt för kapacitetsuppbyggnad och dela med sig av sin bästa praxis och genom att ansluta sig till Team Europe-initiativ.

16. Rådet åtar sig att göra följande:

- Ytterligare stärka samordningsinsatserna inom rådet, särskilt mellan förberedande organ som arbetar med terrorism och våldsam extremism som en del av sina mandat, och utforska synergier med andra relevanta arbetsgrupper på området för gemensam utrikes- och säkerhetspolitik och rättsliga och inrikes frågor. Arbetsgruppen mot terrorism (internationella aspekter) och arbetsgruppen mot terrorism bör fortsätta sin praxis att hålla regelbundna gemensamma möten för att identifiera konkreta åtgärder för att hantera de externa och interna förbindelserna i kampen mot terrorism och våldsam extremism. Rådet understryker värdet av regelbundna gemensamma samråd för att säkerställa enhetlighet mellan de arbetsgrupper som behandlar restriktiva åtgärder med anknytning till terrorismbekämpning, vilket främjar samarbetet samtidigt som arbetsgruppernas respektive mandat respekteras fullt ut.
 - Öka samverkan mellan arbetsgruppen mot terrorism (internationella aspekter) och kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp), vilket möjliggör strategiska och handlingsinriktade diskussioner omfattande alla aspekter av terrorism och våldsam extremism.
 - Säkerställa att sammankopplingen av de externa och interna aspekterna av terrorismbekämpning och förebyggande och bekämpning av våldsam extremism förblir en prioritering genom att regelbundet se över genomförandet av dessa slutsatser.
-